

Права је лудост надати се да ће земља бити дестабилизована, а Путин збачен. Нико не зна какав би исход заиста могао да буде.

Чини се да руска економија хрли ка слому, попут брода без кормилара којем полако нестаје горива у леденој олуји. Сви показатељи – однос рубље и долара, пад БДП-а, камате банака, цена нафте – делују попут претећих санти леда. Једино питање које се, изгледа, поставља јесте колико дуго ће тај брод успети да остане на површини.

Постоје два непосредна узрочника кризе: цена нафте и санкције Запада. Нафтом се тргује испод 60 долара за барел док је Русији, која још увек превасходно зависи од извоза свог највреднијег ресурса, потребна цена од 105 долара. Може се рећи да је то једна од директних последица неуспеха реформе руске економије у последњих 20 година.

Што се санкција Запада тиче, оне су уведене с јасним циљем – да натерају Путина да промени тактику према Украјини. То је, барем, био почетни циљ. Међутим, пошто се временом испоставило да мере нису имале никакав ефекат на његов начин размишљања, при чему Запад и даље вага о озбиљнијим санкцијама, очигледно је да постоји још један циљ – казнити Путина без обзира да ли ће то променити његове ставове. Тужно је што уместо Путина казну највише осећа руски народ.

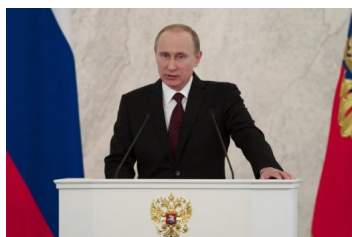
Запад би морао да прихвати просту чињеницу: Путинов одговор било каквим санкцијама увек је бизаран. Био је и остао склон томе да реагује на начин који ће погодити више његов народ наго Запад. Понављање исте грешке изнова, уз очекивање другачијег резултата, граничи се са лудилом. Ако уз то кажњавате само обичан руски народ, онда је то сурово и контрапродуктивно.

Можемо, наравно, да се држимо свог оружја и да инсистирамо на томе да „санкције имају ефекта”. Али, шта ћемо добити ако ће једина њихова последица бити уништење руске економије. Можда се надамо да ћемо дестабилизovati земљу до те мере да ће

Путин бити збачен. Ако је тако, реч је о изузетно опасном коцкању. Додавање уља на ватру клановских борби унутар Кремља, које једва да можемо да схватимо и разумемо, могао би да буде врхунац лудила. Јер, немамо појма какав би исход могао да буде – а могао би да буде и гори од садашње ситуације.

Или су наде можда уперене у руски народ који ће, будући гурнут у сиромаштво и очај, устати против Кремља и успети да постави владу по вољи и избору Запада. Само сањајте о томе!

Одавно сам мишљења да би требало више да се бавимо узроцима Путиновог агресивног понашања него његовим симптомима. Постоји начин како би се то могло решити, али су за то потребне нове идеје које су, истовремено, потпуно непривлачне већини западних лидера.

Могуће је да је дошло време да се призна да је погубна међународна политика Џорџа Буша загазила мало дубље од Ирака, тортура и тероризма. Буш, такође, није ништа разумео када је Русија у питању и то од момента када је погледао Путина у очи и рекао нам како је „укапирао суштину његове душе”. Управо је Бушова администрација креирала осећај несигурности који је нагнао Русију да реагује, чак и претерано, на сваку уочену претњу, укључујући и најскорију – перцепцију да је Украјина била на силу одвучена из руске орбите и усмерена ка Западу. Буш је једнострано дигао руке од споразума о балистичком наоружању, који је Русија доживљавала као угаони камен међусобног стратешког баланса, почео је изградњу ракетног штита малтене на руском прагу, проширио је НАТО до граница Русије.

Решење је јасно. Одустаните од ракетног штита. Окончајте експанзију НАТО-а. И смело размислите о новим безбедносним аранжманима за целу Европу – онима који ће Русију приближити уместо да је оставе по страни. Ако би то могло да се учини, сматрам на основу свега што знам о Русији и Путину, да би криза око Украјине могла да се реши док руска економија не буде била беспотребно уништена. Ако то не буде учињено имаћемо посла са озлојеђеном Русијом и то ће трајати деценијама, пошто ће и Путинове

наследнике занимати аспект сигурности.

Вратимо се идеалу из 1989, када је Михаил Горбачов предвиђао „нови заједнички европски дом”. То је нешто што је сваки руски лидер након њега желео док Запад, очито, никад није.

Аутор је био саветник владе Русије од 2006. до 2009. године

(Политика-Гардијан)